

Leesrooster winter 2007 (2b)

De reden om te bidden

Het is nodig, dat wij ons oor te luisteren leggen bij het Oude Testament, het eerste deel van de Bijbel, als er gesproken wordt over bidden. De woorden die het Hebreeuws gebruikt, verhelderen zaken niet alleen, maar laten ons ook zien, waar wij bij bidden wellicht nooit of niet direct aan denken.

maandag 19 maart **Jeremia 3:14-21 (21)**

*'Hoor, op de kale heuvels klinkt wenend **smeken** van de kinderen Israëls, omdat zij hun weg verkeerd gekozen hebben, de Here, hun God, hebben vergeten'.*

*Smeken, smeekbede (Hebr.: tachanun, van stam chanan – vgl. Hannah (1 Samuel 1: 15). Hebreeuws voor genade of gunst. In het Grieks bijna altijd vertaald met *charis*)*

1. chanan is een actieve, opzettelijke, vrijwillige keuze van een machtiger iemand om een zwakkere te helpen;
2. genade en toorn gaan niet samen. God kan niet én genade schenken én toornen op hetzelfde moment. In de dag van Zijn toorn is er echter wel sprake van genade die God geeft. Hij kiest uit Israël wie door de grote verdrukking heen het koninkrijk binnengaan. Verder is toorn toch ten diepste een vorm van Gods liefde om dingen recht te zetten.

Tachanun is een basiswoord voor gebed. God luistert. Hij wijst niet af of iets dergelijks. Hij is geen strengkijkende rechter. Vgl. Jesaja 66:13.

dinsdag 20 maart **2 Corinthiërs 13:7-8 (7)**

*'Ja, wij **bidden** tot God' (euchometha pros ton theon.) Pros geeft richting aan, een naartoe, en: het besef van een relatie in afhankelijkheid – 'Als U niets doet, Vader, dan ...'. Het heeft iets van 'een eed afleggen'. Wij zouden a.h.w. veel meer als een Jood moeten bidden. Als God niets doet, staan wij machteloos. Wij bidden vaak voor die zaken, waarvan we denken: die hebben we niet in onze macht. Als ons iets te moeilijk lijkt, dán bidden wij ervoor. Zou God geen rol spelen t.a.v. zaken die wij 'onder controle' (denken te) hebben? 'Het gaat alles naar Zijn wil' – dat weet ik met mijn verstand, mijn hart klampt zich eraan vast, worstelt vertwijfeld, enz. Mijn hart en mijn leven zoeken het bij Hem.*

woensdag 21 maart **Exodus 22:21-27 (27)**

*'Wanneer hij tot Mij om hulp zal roepen, zal Ik horen, want Ik ben **genadig**'. God schenkt genade. Daar gaat het om! Israël heeft die genade ervaren. Dan gaat het altijd om relatie, iets persoonlijks.*

Gebed is geen zaak van onderhandeling, maar een uitdrukking van menselijke nood, die in Gods handen gelegd wordt. Wij bidden, omdat we geloven, dat God geven wil. Hij antwoordt – altijd.

donderdag 22 maart **Filippenzen 4:10-12 (11)**

'Niet dat ik dit zeg, als zou ik gebrek lijden; want ik heb geleerd met de omstandigheden, waar ik verkeer, genoeg te nemen.'

Paulus zegt hier, dat het hem goed is wat God geeft. God bepaalt dat. De mens is de ontvangende, er is geen sprake van ergens recht op hebben. Bij de mens passen lege handen. Het is geen kwestie van iets verdiend hebben. Dan zou een mens altijd lege handen houden.

vrijdag 23 maart

Job 33:23-28 (26)

'Hij **bidt** tot God, en Deze neemt hem in welgevallen aan, ...' (Hebr. *iotr* – smeken, dringend verzoeken).

Dit woord betekent 'bidden'. Het komt minder dan 20 keer in het Oude Testament voor. Het is:

1. luidkeels roepen om verlossing; altijd op God gericht;
2. het woord legt niet de nadruk om het verzoek, maar op Degene, die voorzien zal. Het is op God gericht gebed. Job richt zich tot *Alue*. Hij is Soeverein, Schepper, Levensonderhouder, Hij is genadig. Het is Zijn aangezicht zoeken en bij Hem genade vinden.

Als het om specifieke verzoeken gaat, zijn er veel andere woorden. Vgl. Genesis 25:21 (een kind) en Exodus 8:8 (verlossing).

zaterdag 24 maart

Psalms 31:20-25 (23)

'Terwijl ik in mijn angst dacht:

ik ben verbannen uit uw oog –

hebt Gij voorwaar mijn luide smekingen gehoord,

*toen ik tot U **riep** om hulp'.*

Het Hebreeuwse *iotr* vinden wij niet in de psalmen. Het woord '*bshuoi*' is in de NBG vertaald met '*ik riep om hulp*' – lett.: *smeken, bedelen*. Het is:

1. intens, persoonlijk roepen om hulp;
2. het is voortdurend. Dat roepen is het gebed. 'Vader, help!' Het is hardop. Vgl. reactie Eli op Hannah (1 Samuel 1:1-20, met name de verzen 13 en 14. Bidt zij eigenlijk wel? Hij hoort haar niet.

In veel psalmen komen woorden als *shawa* voor, Zij worden vertaald met: zuchten, steunen, wenen, ziel uitstorten, danken, lofbrengen, zingen, roepen en verheugen. Het maakt God en degenen die het gebed horen bewust, dat de bidder afhankelijk van God is. Dat mag gehoord worden. David bidt: gericht op God, voortdurend, persoonlijk, roepend. Het woord '*smekingen*' is weer de vertaling van *tachanun*. (Zie de aantekeningen bij maandag 19 maart)

zondag 25 maart

Klaagliederen 1:20-22 (21)

'Zij horen, hoe ik **zucht**, ...' (Hebr.: *nanchè* – kreunen, grommen). Denk aan Israël dat verdrukt werd en onrechtvaardig behandeld werd, vertwijfelde in Egypte. Vgl. de Griekse vertaling in Romeinen 8:22 – '*... de ganse schepping in al haar delen **zucht** en is in barensood.*'

Een schepping onderworpen aan vruchteloosheid. Alleen Hij kan ons troosten in zo'n situatie. Het vernietigt onze hoogmoed, het op onszelf vertrouwen. Het doet ons beseffen betrokkenheid en barmhartigheid nodig te hebben. Alleen God kan ons redden. Dat ontdekte ook de gevangenvaarder van Filippi (Handelingen 16:19-40).

maandag 26 maart

Psalms 32:1-7 (3)

'Want zolang ik zweeg, kwijnde mijn gebeente weg onder mijn **gejammer** de ganse dag...'

Wij zwijgen over zonde, maar we lijden allemaal onder de gevolgen van dat gif. David zwijgt niet, hij spreekt zaken uit. (*gejammer* van Hebr.: *she'agah* – kermen, jammeren, kreunen) Het is emotie, angstaanjagend. Het woord heeft de klank van het brullen van een leeuw. Als een mens zaken belijdt, komt er lucht, ruimte voor herstel. Leg het voor Hem neer, spreekt het naar Hem toe uit!

dinsdag 27 maart

Joël 2:23-27 (26)

'Gij zult volop en tot verzadiging eten, en gij zult **loven** de naam van de Here, uw God.'

Het meest algemene Hebreeuwse woord dat met gebed wordt geassocieerd, is *uell-thm*. Op de meeste plaatsen waar het voorkomt, betekent het 'prijzen'. Denk daar over na.

Als je in het Oude Testament het woord 'gebed' leest, is de kans groot, dat het 8 keer meer over 'prijzen' gaat dan om 'verzoeken'. Een ander woord dat met gebed vertaald kan worden is 'palal'. Als het niet voor 'gebed' gebruikt wordt, gaat het om 'voorbede'. Dat houdt dus in, dat als het niet gebruikt wordt om God te prijzen, het is: voor een ander voorbede doen.

Wij leven in een cultuur, die in veel gevallen het resultaat is van een andere kijk op de wereld dan die van de Semitische mens in vroeger tijden, het door God gekozen als instrument van redding. Het diepgewortelde individualisme, de persoonlijke vrijheid en de menselijke prestaties bepalen onze kijk op de wereld. Daardoor zijn wij gaan geloven, dat ons 'ik' het centrum van het universum is. Deze persoonlijk gerichte oriëntatie komt op allerlei manieren tot uitdrukking, zelfs godsdienstig. Wij bidden zelfs met een 'ik, mij, mijn'-houding. Wil je voorbeelden?

- Wanneer heb je voor het laatst voor je *vijanden* voorbede gedaan?
- Wanneer heb jij voor het laatst - vóór je Hem iets vroeg - God geprezen om acht zegeningen?
- Wanneer heb je Hem voor het laatst gedankt voor elk afzonderlijke probleem waarmee je kampt?
- Wanneer heb je Hem gedankt voor elk afzonderlijke succes dat je had?
- Wanneer heeft jouw gemeente voor het laatst Hem acht maal meer geprezen in plaats van vast te houden aan de orde van dienst?
- Wanneer was het de laatste keer, dat jij in je stille tijd Zijn naam acht keer meer prees dan Hem al je problemen te vertellen?
- Vind je het trouwens niet belangwekkend, dat wij dat wat we 'stille tijd' noemen, vaak vullen met klachten en vragen?

woensdag 28 maart

Hebreeën 11:20-21 (21)

'Door het geloof heeft Jakob bij zijn sterven ieder der zonen van Jozef gezegend en hij heeft **aangebeden, ...**'

Gr.: *proskuneo* – lett.: iemand die passeert een kus toewerpen. Het toont gevoel en laat gehoorzaamheid zien – de houding erbij is met het gezicht naar beneden. Het is beseffen Wie er passeert en brengt tot buigen. Jakob buigt, onderschikt zich aan zijn God.

Lofprijzing is wel heel wat anders dan mensen om zich heen zien of geleerd krijgen. Het is een uiting van verwachting: de Heer keert terug. Zijn woord is waar en alles wat Hij gezegd heeft, zal geschieden. Israël zal het koninkrijk smaken. Wij weten Hem tegemoet te gaan. Aanbidden begint daarom in het dal van de belofte. Jakob heeft de belofte niet gerealiseerd. Maar: wat God Die hij diende en wij dienen belooft, geschiedt. Daarom is aanbidden: anticiperen op wat er gaat gebeuren, op Zijn tijd!

donderdag 29 maart

Efeziërs 6:18-20 (18)

'Bij ieder gebed en iedere smeekbede **biddend** bij iedere gelegenheid' (C.V.).

Danken, belijden, aanbidden, voorbede en smeekbede doen. Het is niet het enige woord dat in het Nieuwe Testament voor verzoeken e.d. voorkomt, maar wel het woord dat gekozen wordt als het gaat om het vragen aan God. Dus: het Griekse woord voor gebed (*proseuchomai*) is het enige woord voor een beroep op God doen.

Dat kan op elk moment, elke *kairos*. Dus: elke gelegenheid benutten om het goddelijke in jouw 'tijd' te ervaren. Voor contact, contact met Vader.

vrijdag 30 maart **Psalm 26:1-12 (7)**

'terwijl ik luide een **loflied** doe horen,
en al uw wonderen vertel.'

Danken – Hebr. *todah*. Vgl. Leviticus 7:12 – 'zijn vredeoffer als lofoffer brengen'. Danken is een subcategorie van *shalom*. Je spreekt je persoonlijk uit. Het gaat dan niet om danken voor alles wat je hebt. Het is danken ook als boodschappers, die Job moesten vertellen wat zijn kinderen, enz. overkomen was, bij jou aanbellen.

Het is gebaseerd om de relatie die je met Vader hebt, het is bijbels perspectief. Hij is Dezelfde, Die in een machtig plan, de Redder van alle mensen zal blijken te zijn – zouden wij bijv. zeggen kunnen.

David dankt God voor wie Hij is, voor de wonderen die Hij doet – het gaat hem niet om de zegeningen. Gebed is God danken. Zonder Hem is er geen hoop op *shalom*. Dank je ook voor de moeite en de twijfel, voor mislukking, enz.? Dank je omdat Hij *shalom* wil geven?

Als Paulus schrijft over gebed e.d., dan schijnt door het Grieks zijn kennen en rekenen met God en met de Hebreeuwse omgang met Hem.

zaterdag 31 maart **Jeremia 26:16-23 (19)**

Hizkia '**zocht** de gunst van de Heer' (Hebr.: *uichl phni*. Vgl. het gezicht vriendelijk stemmen).

Het is een begrip, dat bij gewone mensen hoort; het is niet de taal van de priester. Denk aan een kind, dat zijn vader aanspreekt. God wil luisteren en helpen. Er is niemand anders! Hij is de laatste optie. Hij is almachtig en leidt je leven.

zondag 1 april **Psalm 55:15-21 (18)**

'Des avonds, des morgens en des middags klaag en **kreun** ik;
Hij hoort mijn stem.'

Kreunen (Hebr.: *hamah*) – 34 keer de uitdrukking van de sterkste gevoelens die leiden tot een emotionele uitbarsting. Het leven overweldigt, het enige wat we hebben, is *hamah*. Wij leren door wat ons in het leven overkomt op Hem te vertrouwen, afhankelijk van Hem te zijn.

Het is niets zoiets als 'driemaal daags innemen'. Wat David laat zien, is: breng zaken voor God; krop die niet op; spreek ze uit voor en naar Hem toe. Je hoeft je geestelijke adem niet in te leren houden.

Wie kan er toe met 1 keer per week? Dat is niet genoeg voor de hele week. Het leven leidt tot 'roepen tot God', brengt tot klagen en kreunen. 'Hij hoort mijn stem.'

[•]